

23. POŚMIERTNA WYSTAWA PUBLIKACJI PROF. WALDEMARA CERANA (1936-2009) W BIBLIOTECIE UNIWERSYTECKIEJ KUL

Od 4 XII 2009 do 8 I 2010 r. w Gmachu Biblioteki Uniwersyteckiej KUL JP II w holu na parterze (ul. Chopina 27) czynna była wystawa prac prof. Waldemara Cerana, zmarłego 20 VI 2009 r. światowej sławy bizantynologa, emerytowanego profesora Uniwersytetu Łódzkiego (por. niżej *In memoriam*). Wystawę zorganizował Odział Informacji Naukowej BU KUL JP II w ramach stałej ekspozycji, zatytułowanej *Vita mutatur non tollitur* (Życie się zmienia ale się nie kończy), prezentującej w 3 gablotach wiszących oraz 1-2 stojących sylwetki oraz dorobek naukowy i pisarski zmarłych wybitnych polskich uczonych oraz twórców kultury.

Na wystawie, poza zdjęciem i biogramem Waldemara Cerana (w pierwszej gablocie wiszącej), zaprezentowano kilkanaście Jego prac, dobierając je tak, by przedstawić różnorakie obszary działalności naukowej i popularnonaukowej Profesora. Znalazły się tam:

1) Pozycje książkowe – *Rzemieślnicy i Kupcy w Antiochii i ich ranga społeczna (II połowa IV wieku)*, Wrocław – Warszawa – Kraków, 1969 („Archiwum Filologiczne”. 19, red. K. Kumanieckiego – B. Bilińskiego); *Kościół wobec antychrześcijańskiej polityki cesarza Juliana Apostaty*, Łódź 1980 („Acta

Universitatis Lodziensis. Folia Historica” = AULFH seria 1, nr 63) – egzemplarz wypożyczony z Biblioteki Głównej UMCS; *Historia i bibliografia rozumowana bizantynologii polskiej (1800-1998)*, t. 1-2, Łódź 2001 („Byzantina Lodziensia” 6); *Teodozjusz Wielki*, Kraków 2003 (seria nienumerowana: „Wielcy Ludzie Kościoła”); *Początki i etapy rozwoju bizantynologii polskiej*, Poznań 2005 („Labarum” 1); *Początki i etapy rozwoju bizantynologii polskiej*, Poznań 2006, wyd. 2 („Labarum” 1);

2) Artykuły – *Cesarz w politycznej teologii Euzebiusza z Cezarei i nauczaniu Jana Chryzostoma*, AULFH 44:1992, 13-27; *Jan Chryzostom o leczeniu i lekarzach*, AULFH 48:1993, 3-26; *Les études byzantines en Pologne (1974-1994) – Studia bizantynologiczne w Polsce*, AULFH 56:1996, 5-47; Recenzja: *Vox Patrum XII-XIV (1993-1995), nr 24-29, Antyk chrześcijański: kapłaństwo w starożytności chrześcijańskiej [Antique chrétien. La prêtrise dans l’antiquité chrétienne]*, „Byzantinoslavica” 58 (1997) 184-187; *Byzantine Studies at the University of Łódź*, w: M. Kokoszko, *Descriptions of Personal Appearance in John Malalas’ Chronicle*, Łódź 1998 („Byzantina Lodziensia” 2), s. III-VIII; *Libanius et Jean Chrysostom – dex attitudes envers la centralisation et la bureaucratisation de l’Empire byzantin au IVe siècle*, w: *Mélanges d’histoire byzantine offerts à l’occasion de son soixante-dixième anniversaire*, red. W. Ceran, Łódź 1998 („Byzantina Lodziensia 3), 29-42; *Teatr we wczesnym Cesarstwie Rzymskim*, „Przegląd Historyczny” 64 (2004) z. 3, 301-311; *Przykłady z życia wzięte w nauczaniu św. Jana Chryzostoma*, w: *Czasy Jana Chryzostoma i jego pasterska pedagogia*, Opole 2008 (Opolska Biblioteka Teologiczna 105), 155-166;

3) Prace pod redakcją – *Historia starożytna i średniowieczna*, Łódź 1992 (AULFH 44); *Historia Bizancjum*, Łódź 1993 (AULFH 48); *Historia Bizancjum*, Łódź 1996 (AULFH 56); *Historia Bizancjum*, Łódź 2005 (AULFH 80);

4) Przekłady – [z angielskiego] A. Cotterell, *Słownik mitów świata*, Łódź 1993 (przekłady: Wstęp, Azja Zachodnia, Europa); *Cywilizacje starożytne: przewodnik encyklopedyczny*, praca zbiorowa pod red. A. Cotterella, wyd. 2, Łódź 1996 (tłum. s. 151-184, 216-306); *Oxford: Ilustrowana Encyklopedia Uniwersalna: Historia świata do 1800 roku*, pod red. H. Judge’a, Warszawa 1997 (przekład całości);

5) *Encyklopedia kultury bizantyjskiej* (pod red. O. Jurewicza, Warszawa 2002), zawierająca 274 hasła autorstwa W. Cerana.

Całość dopełniły: *Księga Jubileuszowa dedykowana Profesorowi z okazji 70. lecia urodzin – Byzantina Europaea*, red. M. Kokoszko i M. J. Leszka, Łódź 20079 („Byzantina Lodziensia” 11) oraz plakat (wypożyczony z archiwum Instytutu Badań nad Antykiem Chrześcijańskim) zapowiadający wykład nt. *Libanios i Jan Chryzostom: dwie postawy wobec centralizacji i biurokracji cesarstwa bizantyjskiego w IV wieku*, wygłoszony w 1997 r. w ramach Komisji Badań nad Antykiem Chrześcijańskim.

Na koniec warto dodać, że od lat osiemdziesiątych ubiegłego wieku Profesor Ceran utrzymywał żywe kontakty z badaczami późnego antyku z Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, zapraszając niektórych w poczet członków,

a w konsekwencji do uczestniczenia w organizowanych regularnie spotkaniach Komisji Bizantynologicznej PAN. Przyjeżdżał też nierzadko do Lublina. W 1997 r. (23 X) na zaproszenie wygłosił referat w ramach comiesięcznych spotkań Komisji Badań nad Antykiem Chrześcijańskim KUL nt. *Libanios i Jan Chryzostom: dwie postawy wobec centralizacji i biurokracji cesarstwa bizantyńskiego w IV wieku*, podając przy tej okazji cenne informacje o Zakładzie Bizancjum w Łodzi i studiach bizantyńskich w Polsce, często też brał udział w Sympozjach Kazimierskich organizowanych przez Katedrę Historii Sztuki Starożytnej i Wczesnochrześcijańskiej KUL. Jako czytelnik często sam lub jego współpracownicy naukowcy bywał w Bibliotece Uniwersyteckiej KUL, korzystając z jej bogatych zbiorów źródłowych dotyczących historii i literatury bizantyjskiej.

Wersja elektroniczna wystawy (oprac. przez A. Podsiadłego) dostępna jest na stronie internetowej Biblioteki Uniwersyteckiej KUL

Anna Z. Zmorzanka – Lublin, KUL